

Basel II – Søjle III

Risikorapport

25. februar 2010

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
1. Målsætning og risikopolitikker	3
1.1 Markedsrisici	3
1.2 Kreditrisici	5
1.3 Operationelle risici	5
1.4 Likviditets risici	6
1.5 Forretningsrisici mm.	6
2. Anvendelsesområde	6
3. Basiskapital	7
4. Solvenskrav og den tilstrækkelige basiskapital	7
5. Tilstrækkelig basiskapital og individuelt solvensbehov	8
6. Modpartsrisiko	11
7. Kreditrisiko og udvandringsrisiko	12
8. Kreditvurderingsbureauer	17
9. Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-modellen	17
10. Markedsrisiko	17
11. Oplysninger om interne modeller (VAR-modeller)	17
12. Operationel risiko	17
13. Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen	17
14. Renterisici i positioner udenfor handelsbeholdningen	18
15. Oplysninger vedrørende securitiseringer	18
16. Oplysninger vedrørende opgørelse af kreditrisiko i IRB-institutter	18
17. Oplysninger vedrørende de kreditrisikoreducerende metoder	18
18. Oplysninger om avancerede målemetoder til opgørelse af operationel risiko	19

Indledning

I forbindelse med BASEL II – Søjle III har de danske pengeinstitutter fået udvidet oplysningsforpligtelser over for omverdenen. Formålet med de nye oplysningsforpligtelser er at give bankens interessenter en bedre mulighed for at vurdere bankens risikoprofil og kapitalbehov og der igennem fremme markedsdisciplinen.

SPARBANK offentliggør søjle 3-oplysningerne mindst en gang årligt i forbindelse med offentliggørelsen af årsregnskabet. I tillæg til denne rapport henvises der til bankens hjemmeside (www.sparbank.dk) for yderligere information.

Der er ikke et revisionskrav til søjle 3-oplysningerne, og derfor er oplysningerne i denne rapport ikke revideret af intern eller ekstern revision. Derimod er der et krav om, at banken sørger for, at der er tilstrækkelig kontrol af de oplysninger, der ikke er omfattet af revisionen af årsrapporten.

Oplysningsforpligtelserne vedrørende søjle 3-oplysningerne er specificeret i kapitalbekendtgørelsens bilag 20 og omfatter 23 specifikke punkter. Disse punkter kan inddeles i 5 hovedgrupper:

- Markedsrisiko
- Kreditrisiko
- Operationel risiko
- Risikostyrings- og risikopolitik
- Risiko på basiskapitalen

1. Målsætning og risikopolitikker

I dette kapitel er SPARBANKs målsætning og risikopolitikker beskrevet i forhold til de forskellige risikotyper. SPARBANK opdeler risici i henhold til følgende fem risikotyper:

- Markedsrisici
- Kreditrisici
- Likviditets risici
- Operationelle risici
- Forretningsrisici mm.

1.1 Markedsrisici

SPARBANK definerer markedsrisikoen som risikoen for, at banken lider tab som følge af bevægelser på de finansielle markeder.

SPARBANKs grundlæggende politik vedrørende markedsrisiko er, at banken ønsker at holde sådanne risici på et relativt lavt niveau. Denne risikoadverse holdning til markedsrisici afspejler sig direkte i størrelsen af de beføjelser, der er fastsat af bankens bestyrelse og efterfølgende delvist videregivet af bankens direktion.

SPARBANK opdeler sin markedsrisiko i tre hovedgrupper: renterisiko, valutarisiko og aktierisiko.

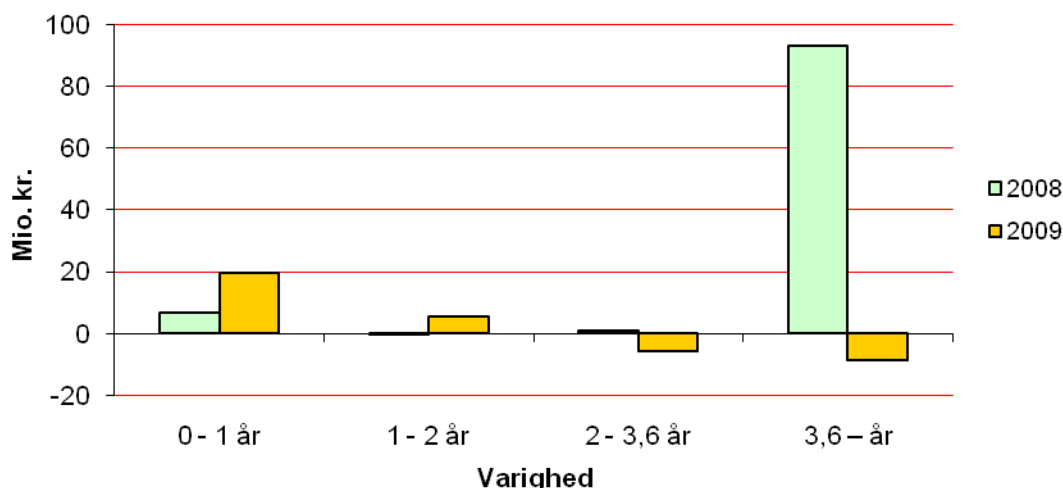
Renterisiko

Renterisikoen er defineret, som det tab SPARBANK vil blive påført ved en 1 procentpoint parallelforskydning af renteniveauet i samtlige valutaer (omregnet til DKK).

Renterisikoen udgør i 2009 0,5 % af kernekapitalen efter fradrag mod 6,9 % i 2008. Af figur 1 fremgår SPARBANKS renterisiko fordelt på modificeret varighed. Som det fremgår af figur 1, har SPARBANK reduceret renterisikoen i positioner af længere varighed.

Figur 1. Renterisiko fordelt efter modificeret varighed

Valutarisiko

Valutarisiko er defineret, som det tab SPARBANK vil blive påført i forbindelse med udsving i de fremmede valutaer, hvori SPARBANK har en større eller mindre eksponering.

SPARBANKS valutarisiko målt ved valutakursindikator 2 er meget begrænset og udgjorde pr. ultimo 2009 kun 0,3 % af kernekapitalen efter fradrag mod 0,2 % pr. ultimo 2008.

Aktierisiko

Aktierisikoen er defineret som det tab, SPARBANK vil blive påført ved et fald i aktiekurserne på 10 %.

SPARBANKS beholdning af obligationer opgjort til dagsværdi udgjorde pr. 31. december 2009 kr. 4.022 mio., mens aktiebeholdningen udgjorde kr. 389 mio. (heraf udgjorde anlægsaktierne kr. 240 mio.). Af nedenstående tabel fremgår SPARBANKS aktierisici opdelt på aktietyper.

Aktierisici ved fald i kurser på 10 %

Mio. kr.	2008	2009
Aktier ekskl. anlægsaktier	15,6	14,9
Anlægsaktier	21,5	24,0
I alt	37,1	38,9

Som det fremgår af ovenstående tabel, så er der det seneste år sket en mindre forøgelse af den mængde aktierisici, som SPARBANK er eksponeret overfor.

Styring af markedsrisici

SPARBANK har en stram styring og kontrol med både størrelsen og typen af den markedsrisiko, som banken er eksponeret overfor.

De overordnede rammer, for hvor meget markedsrisiko SPARBANK maksimalt ønsker at påtage sig, bliver fastlagt af SPARBANKS bestyrelse. Rammerne bliver herefter udstukket til direktionen, som uddelegerer disse beføjelser længere ned i organisationen.

Tilsynet med at de bevilligede rammer og beføjelser bliver overholdt ligger hos Risikostyring, som organisatorisk er placeret under Økonomiafdelingen. Risikostyring har blandt andet ansvaret for at kontrollere, at de rammer, der er udstukket af henholdsvis bestyrelsen / direktionen / investeringsdirektøren, bliver overholdt.

1.2 Kreditrisici

SPARBANK definerer kreditrisiko som risiko for, at debitor ikke har evnen eller viljen til at honorere sine betalingsforpligtelser over for banken. Betalingsforpligtelser omfatter tilgodehavender, udlån og garantier.

Bankens fokuskunder er mindre og mellemstore virksomheder, samt privatkunder med dokumenteret økonomisk ordnede forhold.

Generelt tilstræber SPARBANK, at al kreditgivning skal ske, så indtjeningen i den enkelte forretning står mål med risikoen. Derudover ønsker banken en målrettet spredning af udlånene med vægt på udvalgte segmenter og geografiske fokusområder. Det tilstræbes, at enkeltengagementer som hovedregel ikke overstiger 10 % af bankens basiskapitalgrundlag.

Bankens filialer har det daglige ansvar for overvågning og styring. Kreditstyringen, herunder overtræksbehandling, sker fra bankens kreditområde. Der er tilrettelagt og gennemføres rapportering, der sikrer overtræksopfølgning og engagementsovervågning, som baggrund for lokalisering af svage engagementer og nedskrivningsbehandling.

Kvartalvis udsender Kreditområdet lister til filialerne med de kunder, der udviser objektive kriterier for en mulig nedskrivning. Filialerne har derefter ansvaret for at gennemgå disse lister med henblik på en nedskrivningsvurdering.

Ansvaret for overvågningen af, at bankens kreditpolitik efterleves, ligger hos Kreditrisiko, som er en centralt forankret funktion under Kreditområdet. Kreditrisiko gennemfører eftersyn i filialnettet med henblik på at sikre, at kreditpolitikken følges i det daglige arbejde.

1.3 Operationelle risici

SPARBANK definerer operationel risiko som risiko for tab på grund af utilstrækkelige eller fejlbehæftede interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl samt eksterne påvirkninger.

SPARBANK arbejder kontinuerligt på at udarbejde skriftlige forretningsgange og procedurer, der mindsker de risici, der dagligt kan påvirke banken.

SPARBANK har endvidere nedsat et informationssikkerhedsudvalg, hvis hovedopgave er at øge sikkerhedsniveauet i bankens informations in- og outflow og derigennem mindske bankens operationelle risici.

De operationelle risici indgår endvidere under vurderingen og fastsættelsen af bankens individuelle solvensprocent.

1.4 Likviditets risici

SPARBANK definerer likviditetsrisiko som risiko for tab som følge af, at banken ikke kan honorere sine betalingsforpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver.

SPARBANK har generelt en god likviditetssituation og har fastlagt politikker, der sikrer, at banken også i perioder med uro på de finansielle markeder har en komfortabel likviditetssituation.

I forhold til minimumsreglerne i lov om finansiel virksomhed havde SPARBANK pr. 31.12.2009 en overdækning på 150,4 %. Dette svarer til en likviditetsoverdækning på kr. 3,00 mia.

SPARBANK udfører med jævnlige mellemrum stresstest på sin likviditet. Resultaterne af disse stresstest og scenarioanalyser bliver efterfølgende præsenteret for bankens bestyrelse, som derigennem er med til at vurdere, om de likviditetsrisici, banken har påtaget sig, stemmer overens med bankens risikoprofil.

1.5 Forretningsrisici mm.

SPARBANK definerer forretningsrisiko som risiko for tab på grund af ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, der skader bankens omdømme eller indtjening.

SPARBANK har kontinuerligt fokus på at tilpasse organisationen, kulturen og uddannelsesniveaueet i banken til den værende markedssituation.

Disse forhold indgår endvidere under vurderingen og fastsættelsen af bankens individuelle solvensprocent.

2. Anvendelsesområde

SPARBANK A/S
Adelgade 8
7800 Skive
Cvr.nr.: 12523580

3. Basiskapital

Nedenfor er redegjort for basiskapitalen og dens bestanddele pr. 31.12.2009.

Opgørelse af basiskapital		I 1000 kr.
1.	Kernekapital	1.264.693
	a. Aktiekapital/garantikapital/andelskapital	120.533
	b. Overført overskud eller underskud	1.144.159
2.	Primære fradrag i kernekapital	-126.336
	a. Udsudte aktiverede skatteaktiver	-120.161
	b. Immaterielle aktiver	-6.175
3.	Kernekapital efter primære fradrag	1.138.357
4.	Hybrid kernekapital	612.961
5.	Kernekapital inklusiv hybrid kernekapital efter primære fradrag	1.751.318
6.	Andre fradrag	0
7.	Kernekapital, inkl. hybrid kernekapital, efter fradrag	1.751.318
8.	Supplerende kapital	367.335
	a. Ansvarlig lånekapital	300.000
	b. Hybrid kernekapital	67.335
9.	Medregnet supplerende kapital	367.335
10.	Basiskapital før fradrag	2.118.653
11.	Fradrag i basiskapital:	0
12.	Basiskapital efter fradrag	2.118.653

4. Solvenskrav og den tilstrækkelige basiskapital

Der henvises til afsnit 5 for en oversigt over SPARBANKS anvendte metode til opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital og solvensbehov.

SPARBANK anvender standardmetoden for kreditrisiko, og de risikovægtede eksponeringer og tilhørende solvenskrav fordeler sig således:

i 1.000 kr.	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8% af eksponeringerne)
Offentlige enheder	21	2
Institutter	53.385	4.271
Erhvervsvirksomheder mv.	6.117.563	489.405
Detailkunder	5.395.961	431.676
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	649.907	51.993
Eksporeringer hvorpå der er restance eller overtræk	804.174	64.334
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	2.931	234
Kollektive investeringsforeninger	48.589	3.887
Eksporeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	108.929	8.714
i alt	13.181.460	1.054.516

Risikovægtede poster med markedsrisiko:

i 1.000 kr	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8% af eksponeringerne)
Gældsinstrumenter	1.219.637	97.571
Aktier	198.715	15.897
Kollektive investeringsforeninger	7.668	613
Valutakursrisiko	214.571	17.166
Råvarerisiko	0	0
Interne modeller	0	0
Vægtede poster med markedsrisiko i alt	1.640.591	131.247

Til opgørelse af solvenskravet for operationel risiko anvender SPARBANK basisindikatormetoden. De risikovægtede poster til operationel risiko udgør t.kr. 1.312.308 og det tilhørende kapitalkrav udgør t.kr. 104.985.

5. Tilstrækkelig basiskapital og individuelt solvensbehov

SPARBANKs bestyrelse har kvartalsvis/halvårligt drøftelser omkring fastsættelsen af solvensbehovet. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra SPARBANKs direktion. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på solvensbehovet, herunder forslag til valg af stressvariable, stressniveauer, eventuelle risikoområder samt vækstforventninger. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af pengeinstituttets solvensbehov, som skal være tilstrækkeligt til at dække SPARBANKs risici, jf. Fil § 124, stk. 1 og 4.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for pengeinstituttets solvensbehov, herunder hvilke risikoområder og stressniveauer der bør tages i betragtning ved beregningen af solvensbehovet.

Model for opgørelse af det individuelle solvensbehov

SPARBANKs ledelse har valgt, at der ved opgørelsen af SPARBANKs solvensbehov tages udgangspunkt i en skabelon udarbejdet af Lokale Pengeinstitutter samt i Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for pengeinstitutter". Det er ledelsens vurdering, at SPARBANK ved at tage udgangspunkt i denne model og vejledningen fra Finanstilsynet får opgjort et solvensbehov, der er passende til at dække SPARBANKs risici.

I den metode, SPARBANK anvender til at opgøre solvensbehovet, afsættes der kapital inden for fire risikoområder (kreditrisiko, markedsrisiko, operationelle risici og øvrige forhold).

Den første del af modellen indeholder en række stresstest. I disse stresstest "stresses" de enkelte regnskabsposter/budgetposter via en række variable.

SPARBANKs stresstest i relation til fastsættelsen af solvensbehovet

Kapital til dækning af kreditrisici	Nedskrivninger på udlån mv.: 3,69 procent af de samlede udlån og garantier
Kapital til dækning af markedsrisici	Aktiekursfald.: 30 procent, dog kun med 15 procent på aktier i sektorselskaber. Rentestigning: 1,35 procent på den samlede renterisiko. Valutarisiko: For euro: valutaindikator 1* 2,25 procent. Andre valutaer: valutaindikator: 1 * 12 procent.
Kapital til dækning af øvrige forhold	Generelt fald i netto renteindtægterne: 12 procent Generelt fald i netto gebyr indtægterne: 17 procent Egne ejendomme: 18 procent

Ud fra SPARBANKs konkrete situation samt krav i bekendtgørelsen om kapitaldækning og "Vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for pengeinstitutter" fastsættes det hvilke risici, SPARBANK bør kunne modstå, og dermed hvilke variable og stressniveauer der skal testes på. Som udgangspunkt er stresstests et forsøg på at udsætte SPARBANKs regnskabstal for en række negative begivenheder – for derved at se hvorledes SPARBANK reagerer i det givne scenarium.

Ved opgørelsen af SPARBANKs solvensbehov er der taget udgangspunkt i et lavkonjunktur-scenarium, hvilket bl.a. afspejler sig i de valgte stressniveauer, jf. tabellen ovenfor.

Resultatet af de gennemførte stresstest indgår i solvensbehovsmodellen ved, at SPARBANK som minimum skal holde en kapital, der kan dække det underskud, der ville opstå, såfremt det pågældende scenarium indtræffer. Stresstestens samlede effekt på solvensbehovet beregnes ved at sætte regnskabsresultatet efter stresstest i forhold til de vægtede poster. Herved fås et mål for hvor meget kapital, der skal til for, at SPARBANK kan overleve det opstillede scenarium.

Udover de risikoområder, der medtages via stresstests, er der en lang række risikoområder, som SPARBANK har fundet relevante at medtage i vurderingen af solvensbehovet.

Andre risikoområder, der er vurderet i relation til fastsættelsen af solvensbehovet

Yderligere kapital til dækning af kreditrisici	<u>Herunder:</u> Kunder med finansielle problemer Store engagementer Erhvervsmæssig koncentration Geografisk koncentration Koncentration af sikkerheder
Yderligere kapital til dækning af markedsrisici	
Kapital til dækning af operationelle risici	
Kapital til dækning af øvrige forhold	<u>Herunder:</u> Strategiske risici Omdømmerisici Risici i relation til bankens størrelse Ejendomsrisici Koncernrisici Kapitalfremskaffelse Likviditetsrisici Afviklingsrisici Andre forhold

Fastsættelsen af disse områders indflydelse på solvensbehovsprocenten er enten beregnet direkte via supplerende beregninger eller ved, at ledelsen skønsmæssigt har vurderet kapitalbehovet på disse risikoområder.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter SPARBANKs opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at SPARBANKs ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici, som ledelsen finder, at SPARBANK har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt basiskapitalen er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i SPARBANK en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet. Ledelsen vurderer derfor hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet.

SPARBANKs solvensbehov opdelt på risikoområder

Risikoområde	Tilstrækkelig basiskapital 1.000 kr.	Solvensbehovet Procent
Kreditrisici	1.504.124	9,3
Markedsrisici	108.128	0,7
Operationelle risici	104.985	0,6
Øvrige forhold	-60.620	-0,4
Individuelt solvensbehov	1.656.617	10,2

SPARBANKs overdækning/ kapitalforhold

	1.000 kr.
Basiskapital efter fradrag	2.118.653
Tilstrækkelig basiskapital	1.656.617
Solvensprocent (procent)	13,1
Solvensbehov (procent)	10,2
Solvensoverdækning (procentpoint)	2,9

Solvensbehov og solvensoverdækning

SPARBANK har opgjort solvensoverdækningen til 2,9 procentpoint ud fra et solvensbehov på 10,2 procent og en faktisk solvensprocent på 13,1 procent. Solvensoverdækningen anses for at være tilfredsstillende. Solvensoverdækningen vil kunne sikre SPARBANKs fortsatte drift og medvirke til bankens fortsatte udvikling.

SPARBANK har endvidere per 8. februar 2010 offentliggjort en strategiændring, der indebar et frasalg af 13 af bankens filialer. Denne transaktion medfører isoleret set, at bankens solvensprocent stiger til ca. 19 procent.

Kreditrisici

Kreditrisikoen er SPARBANKs største risikoområde, hvorfor den største del af solvensbehovet kan henføres hertil. SPARBANK har derfor også stor fokus på netop dette risikoområde. Den væsentligste del af den afsatte kapital inden for kreditrisikoområdet kan henføres til de foretagne stresstestet samt kunder med finansielle problemer. Størrelsen af sidste nævnte er afhængig af konjunktursituationen.

Markedsrisici

Den afsatte kapital til markedsrisiko kan primært henføres til renterisikoen på SPARBANKs fastforrentede obligationsbeholdning, aktierisiko og valutarisiko. Markedsrisikoen opgøres primært via stresstest.

Operationelle risici

Under denne kategori er der afsat kapital til dækning af risiko for tab på grund af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici.

Øvrige forhold

Øvrige forhold indgår i solvensbehovet som et fradrag. Dette skyldes, at selv under det hårdeste stresstest vil SPARBANK få en væsentlig indtjening fra sin forretningsdrift. Denne konsolidering indgår i solvensbehovsmodellen som et fradrag.

Der henvises endvidere til den ovenstående beskrivelse af den anvendte solvensbehovsmodel for en mere detaljeret beskrivelse af hvilke risici, der henføres til de forskellige kategorier.

6. Modpartsrisiko

SPARBANK anvender markedsværdimetoden for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringernes størrelse og risikovægtning for afledte finansielle instrumenter.

Markedsværdimetoden er beskrevet nedenfor, og den følger beskrivelsen i § 14, stk. 3 i kapitaldækningsbekendtgørelse nr. 9094 af 1. marts 2006.

Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige kontrakter i kapitaldækningsopgørelsen. Markedsværdien af kontrakterne indgår med vægtene for de pågældende kontraktors restløbetid, og med vægten for de pågældende modparter.

I forbindelse med SPARBANKs fastsættelse af den tilstrækkelige basiskapital holdes kapital svarende til 8 % af den positive markedsværdi af derivater.

I SPARBANKs bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi således, at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten

Bankens modpartsrisiko i vægtede beløb kan ses i nedenstående tabel:

i 1000 kr.	Positiv bruttoværdi af finansielle kontrakter efter netting	Den samlede eksponeringsværdi af instituttets modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetode
Modpart med risikovægt 20 %	9.788	67.064
Modpart med risikovægt 75 %	53.159	57.965
Modpart med risikovægt 100 %	60.351	74.653

7. Kreditrisiko og udvandringsrisiko

SPARBANK følger bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. hvorfor der henvises til §§ 51-54 i bekendtgørelsen.

Definitionen på misligholdte fordringer er 90 dages overtræk på mindst 1.000 kr. Definitionen på værdiforringede fordringer (udlån og garantidebitorer hvorpå der er foretaget nedskrivninger/hensættelser) følger samme definition som i bekendtgørelsen § 52, stk. 3.

I 1.000 kr.	Misligholdte fordringer*	Udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivninger/hensættelser (værdiforringede fordringer).	Nedskrivninger / hensæt primo året	Nedskrivninger / Hensættelser ultimo året	Endelig tabt afskrevet i året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden**
Offentlige myndigheder						
Landbrug, jagt skovbrug	5.223	57.780	4.279	31.389	169	27.279
Fiskeri	15					
Fremstillingsvirk., råstofudv., el-, gas-, vand- og varmeværker	86.861	133.572	70.388	49.319	8.230	-12.839
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.623	71.364	15.409	37.546	722	22.859
Handel, restaurations- og hotelvirksomhed	29.020	145.546	82.024	104.666	2.733	25.375
Transport, post og telefon		54.204	15.065	30.093	1.028	16.056
Kredit- og finansieringsvirk. samt forsikrings-virk.	4	192.900	118.992	93.597	120.540	95.145
Ejendomsadm., og –handel, forretningservice		691.877	110.835	146.424	6.102	41.691
Øvrige erhverv	1.163	721.521	149.739	257.427	68.778	176.466
I alt erhverv	123.894	2.068.764	566.731	750.461	208.302	392.032
Private	80.084	402.925	177.346	227.696	41.391	91.741
I alt	203.978	2.471.689	744.077	978.157	249.693	483.773
Gruppevis vurderet		10.744.421	26.502	36.419		9.917

*) Denne kolonne viser i alt og ikke kun på de individuelt vurderet

**) Udgiftsførte beløb beregnes som: Nedskrivninger/hensættelser ultimo året (indeværende år) fratrukket Nedskrivninger/hensættelser primo året tillagt Endeligt tabt (afskrevet) i året

I nedenstående tabel er vist den geografiske fordeling af misligholdte og værdiforringede fordringer:

Geografisk spredning af fordringer (i 1.000 kr.)		
Område	Misligholdte fordringer	Værdiforringede fordringer
Midt- og Nordjylland	130.121	1.644.098
Sydjylland og Fyn	35.498	154.033
Sjælland og øerne (inkl. Bornholm)	6.059	78.075
København	9.468	399.648
Udland og øvrige	22.832	195.835
I alt	203.978	2.471.689

SPARBANKS samlede værdi af eksponeringerne efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktion var pr. 31. december 2009 på t.kr. 21.252.971. Efter kreditrisikoreducerende metoder og konverteringsfaktorer, samt opdeling efter risikovægte udgør det risikovægtede beløb t.kr. 13.523.514.

I gennemsnit over året har SPARBANKs krediteksponeringer fordelt sig således

Risikovægtet krediteksponering i 1.000 kr.	Gns. i året
Offentlige enheder	22
Institutter	100.047
Erhvervsvirksomheder mv.	6.067.136
Detailkunder	5.412.910
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	602.485
Eksporeringer hvorpå der er restance eller overtræk	1.151.420
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	3.895
Kollektive investeringsforeninger	42.450
Eksporeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	143.150
i alt	13.523.514

Eksporeringer opdelt på de største geografiske områder:

Geografisk fordeling af krediteksponering i 1.000 kr.	Danmark	Grønland	Spanien	Frankrig	Andet
Centralregeringer eller centralbanker	411.484	0	0	0	0
Institutter	499.362	0	0	0	108.711
Detailkunder	9.307.571	739.362	36.763	9.939	127.918
Erhvervsvirksomheder mv.	6.607.295	340.875	40.467	98.238	100.669
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	1.311.892	253.671	233.612	45	60.310
Eksporeringer hvorpå der er restance eller overtræk	695.279	22.569	0	0	4.179
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	1.787	2.500	0	0	0
Kollektive investeringsforeninger	48.589	0	0	0	0
Eksporeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	189.884	0	0	0	0

Branchefordelingen af kreditrisikoen fordelt på eksponeringskategorierne:

Branchefordeling af eksponeringer i mio. kr.	Detailkunder	Ejendomspant	Erhverv mv.	Institutter	Kortfrist	Øvrig kunde	Restance	Kollektive	Stater	Total
Bygge og anlæg	430	118	222	0	0	0	24	0	0	795
Ejendomshandel og udlejning	350	169	1.917	0	0	0	309	0	0	2.745
Erhvervsservice	438	74	782	0	0	0	28	0	0	1.323
Finansiering og forsikring	123	30	418	608	4	0	41	49	411	1.684
Handel og transport mv.	959	117	955	0	0	0	65	0	0	2.097
Industri, råstofindustri og forsyningsvirksomhed	418	22	734	0	0	0	24	0	0	1.197
Information og kommunikation	120	8	13	0	0	0	2	0	0	142
Kultur, fritid og anden service	132	12	7	0	0	0	5	0	0	156
Landbrug, skovbrug og fiskeri	475	63	183	0	0	0	7	0	0	728
Offentlig administration, undervisning og sundhed	182	23	123	0	0	0	24	0	0	351
Privatkunde	6.229	1.103	973	0	0	0	143	0	0	8.449
Uoplyst aktivitet	365	121	860	5	0	190	50	0	0	1.587
I alt	10.222	1.860	7.188	608	4	190	722	49	411	21.253

Fordelingen af krediteksponeringer på restløbetider:

Fordeling i 1.000 kr.	Anfordring	0-3 mdr.	3 - 12 mdr.	1 år - 5 år	Over 5 år
Centralregeringer eller centralbanker	411.484	0	0	0	0
Institutter	444.577	5.652	0	658	157.187
Detailkunder	14.777	1.745.037	897.425	2.938.330	4.625.984
Erhvervsvirksomheder mv.	43.179	1.019.756	678.844	3.573.088	1.872.677
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	0	25.635	74.396	1.023.140	736.360
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	301	57.159	78.564	346.100	239.903
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	0	4.287	0	0	0
Kollektive investeringsforeninger	0	0	48.589	0	0
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	189.884	0	0	0	0
i alt	1.104.203	2.857.525	1.777.817	7.881.315	7.632.111

AS18	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Gruppevise nedskrivninger/hensættelser		Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavende hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko		
	I 1.000 kr.	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer		725.877	1.627	26.502		6.411	10.162
Bevægelser i året							
1. Valutakursregulering							
2. Nedskrivninger/hensættelser i årets løb		532.495	1.245	9.917		0	41.486
3. Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår.		-120.976	0	-2.248			
4. Andre bevægelser		29.523		2.248			
5. Værdiregulering af overtagne aktiver							
6. Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat		-249.693					
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer		917.226	2.872	36.419		6.411	51.486
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)		2.214.423	156.994	10.744.421		6.411	92.692

8. Kreditvurderingsbureauer

SPARBANK gør ikke brug af kreditvurderingsbureauer til beregning af størrelsen af risikovægtede eksponeringer.

9. Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-modellen

SPARBANK er ikke et IRB-institut.

10. Markedsrisiko

I kapitaldækningsbekendtgørelsen stilles der krav om, at banken oplyser om solvenskravene for en række risici, som opgøres under markedsrisikoområdet. Herunder ses en opgørelse af solvenskravene for de pågældende risici.

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet		1.000 kr. (vægtet beløb)
Poster med positionsrisiko:	Gældsinstrumenter	1.219.637
	Aktier mv. (inkl. Kollektive investeringsordninger)	206.383
	Råvarer	0
Poster med	Valutaposition	214.571
	Modpartsrisiko	278.229
	Leveringsrisiko	0

11. Oplysninger om interne modeller (VAR-modeller)

SPARBANK gør ikke brug af VAR-modeller.

12. Operationel risiko

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal pengeinstitutterne kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Kapitalkravet til de operationelle risici skal dække: "Risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

SPARBANK anvender basisindikator metoden, jf. kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 18, til opgørelse af kapitalkravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til: 15 pct. af de gennemsnitlige "basisindtægter" de seneste 3 år. Basisindtægterne er summen af nettorentindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter.

Banken gennemfører imidlertid løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under bankens opgørelse af solvensbehovet.

13. Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen

SPARBANK har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. SPARBANK påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et regionalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordes aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. SPARBANK regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordes aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

SPARBANK havde pr. 31.12.2009 aktier i 17 af disse såkaldte sektorselskaber hvoraf de alle var unoteret. Ingen af disse selskaber gav anledning til fradrag i kernekapitalen.

Den bogførte værdi af disse aktier var pr. den 31. december 2009 på t.kr. 239.920 hvilket sammenlignet med ult. 2008 (t.kr. 214.737) svarer til en stigning på t.kr. 25.183. Denne stigning kan opsplittes i følgende dele:

Ændring i bogført værdi af sektoraktier (i 1.000 kr.)	
Årets tilgang	26.081
Årets afgang	-2.902
Årets opskrivninger	21.053
Årets nedskrivninger	-18.945
Tilbageførte op- og nedskriv.	-104
I alt	25.183

14. Renterisici i positioner udenfor handelsbeholdningen

Renterisikoen er opgjort, som det tab SPARBANK vil blive udsat for ved en 1 procentpoint parallelforskydning af renteniveauet i samtlige valutaer (omregnet til DKK). Renterisikoen i positioner udenfor handelsbeholdningen udgjorde i 2009 -43.145 mio.kr. Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen er negativ, da banken benytter en væsentlig del af denne post til at afdække den positive renterisiko i handelsbeholdningen.

Renterisikoen bliver opgjort engang om måneden i forbindelse med den centrale risikostyring.

15. Oplysninger vedrørende securitiseringer

SPARBANK har ingen positioner i securitiserede produkter.

16. Oplysninger vedrørende opgørelse af kreditrisiko i IRB-institutter

SPARBANK er ikke et IRB-institut.

17. Oplysninger vedrørende de kreditrisikoreducerende metoder

SPARBANK har endnu ikke taget balanceført netting eller netting under strengen i anvendelse.

SPARBANK ønsker at reducere risikoen på de enkelte engagementer så godt som muligt og modtager i den forbindelse de sikkerheder i form af fysiske aktiver, værdipapirer, transporter,

garantier mv., der er mulighed for. De mest anvendte sikkerheder er pant i fast ejendom, værdipapirer, transporter, løsøre samt køretøjer.

Værdifastsættelsen af sikkerheder tager udgangspunkt i en forsigtig vurdering, hvor værdien opgøres i en situation, hvor det er SPARBANK, der skal realisere pantet. Modtagne sikkerheder reguleres løbende ud fra interne retningslinjer.

I solvensopgørelse medregnes sikkerheder, der kan anvendes som kreditsubstituerende og kreditreducerende under standardmetoden. De medregnede værdier efter volatilitetsjusteringer er opgjort til:

Kreditsubstituerende sikkerheder (garantier og kreditderivater) i 1.000 kr.	
Centralregeringer eller centralbanker	0
Regionale eller lokale myndigheder	0
Offentlige enheder	0
Multilaterale udviklingsbanker	0
Internationale organisationer	0
Institutter	0
Erhvervsvirksomheder mv.	79.517
Detailkunder	12.436
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	79
Eksporeringer hvorpå der er restance eller overtræk	0
Dækkede obligationer	0
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	0
Kollektive investeringsforeninger	0
Eksporeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	0
i alt	92.023

Kreditreducerende sikkerheder (værdipapirer, kontant indestående m.v.) i 1.000 kr.	
Centralregeringer eller centralbanker	0
Regionale eller lokale myndigheder	0
Offentlige enheder	0
Multilaterale udviklingsbanker	0
Internationale organisationer	0
Institutter	86.204
Erhvervsvirksomheder mv.	186.774
Detailkunder	180.347
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	0
Eksporeringer hvorpå der er restance eller overtræk	18.815
Dækkede obligationer	0
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	0
Kollektive investeringsforeninger	0
Eksporeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	0
i alt	472.140

18. Oplysninger om avancerede målemetoder til opgørelse af operationel risiko

SPARBANK bruger ikke avancerede målemetoder til opgørelse af operationel risiko.

